

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пост. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТИ В КРАЮ:
Місячно 5-00 злот.
Чвертьрічно 18-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і зах. Європі, Італії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7-50 злот., Німеччині 7-50 злот., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7-50 злот., Австрії 7-50 злот., Зінга адреса 1 злот.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ТУТКИ HERBEWO

150 ШТУК 35 СОТИКІВ
з найдешевших найліпші

Сокіл-Батько супроти нездисциплінованих членів.

Комунікат Старшини Т-ва „Сокіл-Батько“ в справі виконання поручень Надзвичайних Загальних Зборів, ухвалених окремою резолюцією.

Надзвичайні Загальні Збори Сокола-Батька ухвалили резолюцію, якою напаянували некарний вчинок деяких Соколів у часі Краєвого Соколяського Звізгу в дні 1. липня 1934 р. та доручили Старшині Сокола-Батька супроти сприяння бунту витягнути статуту передбачені конвенції.

Виконуючи повищу ухвалу Надзвичайних Загальних Зборів Сокола-Батька, на засіданні в дні 24. X. 1934 на внесення Слідчої Комісії Старшина рішила:

1. За похвалявання непослуху і солідаризування з неслухняними виключити з членів Т-ва 50х фізичних членів.
2. За відмову послуху в часі Звізгу, за солідаризування Старшини Гнізда з нездисциплінованими членами, як теж за постійне невиконання статутних обов'язків зірвати всякі наміри без застереження з одним Гніздом.

3. Зі 16-тми Гніздами зірвано зносини до часу скликання у них Надзвичайних Загальних Зборів, перевибору Старшини та ухвалення резолюції, яка напаянувала би нездисциплінованих Соколів.

4. Трьом Гніздам поручено перевести слідство до дня 1. грудня ц. р. і винних непослуху покарати.

5. Трьом Гніздам та одному Союзові поставлено речиниць до 1. грудня 1934., до якого мають скликати Надзвичайні Загальні Збори, перевибрати Старшину та осудити висуп некарних членів на Звізді.

6. Крім цього видано поручення всім Гніздам повести в доказ соколяської дисципліни якнайінтенсивнішу збіркову акцію на викупно Українського Майдану у Львові.

Старшина Сокола-Батька.

Арештували комуністичних агентів з Москви.

БУДАПЕШТ, 3. 11. ПАТ. Будапештська поліція арештувала трьох комуністичних агентів, які прибули спеціально з Москви, щоби зорганізувати страйк у Фієфкірхен. Завдяки фальшивим паспортам агенти перебували на Мадярщині понад 4 тижні.

Криваві бої у Манджу-Ко.

МОСКВА, 3. 11. ПАТ. Большевицька преса повідомляє, що в Манджу-Ко поширюється пролетарське повстання. У провінції Джеголь повстанці схопили керманича провінційного уряду, 2-ох японських дорадників і 2-ох японських старшин.

густо-часто доходить до бунту. Японські війська заводять криваві бої з повстанцями. У Джеголь повстанці схопили керманича провінційного уряду, 2-ох японських дорадників і 2-ох японських старшин.

Перемога китайських військ над комуністами.

ШАНГАЙ 3. 11. ПАТ. Китайські урядові війська ген. Чан-Кай-Шека здобули від китайських комуністів місто Чанг-Тін у провінції Фу-Кіан.

Військо просувається далі в глибину території провінції Фу-Кіан, яка була в руках китайських комуністів.

Розчарування зі співпраці з большевиками.

БРАТИСЛАВА, 3. 11. ПАТ. Демонстрація комуністів у Кошичах при участі 12-ох большевицьких есортів, які приїхали з СРСР на знак лояльності до Чехословаччини, викликала велике невдоволення в урядових колах. „Слован“ пише:

про розчарування урядової преси, яка сподівалася, що після зближення між Чехословаччиною і СРСР комуністи закінчать свою мету дотеперішньої акції.

Франція домагається видачі Павелича.

РИМ, 3. 11. ПАТ. Кола зближені до французької амбасаді повідомляють, що зчора поплудні французький шарж д'афер передав Італійському уряду ноту з домаганням видати Павелича французькому суду. Італійська преса

пригадує, що Франція постійно відмовлялася видати Італії її громадян. І так у 1926 р. Франція не видала атенатчиків на Муссоліні, в 1929 р. атенатчиків на Італійського короля. Голоси Італійської преси вказують на настрої в Італії.

ЛОТООС
Львів, Сиківська 21, тел. 2-58
ПЕРФУМИ
косметична, галантерейна,
господарські товари

Що буде з нашою кооперацією?

Львів, 3. листопада 1934.

Пів століття праці має за собою наша кооперація, об'єднана від тридцяти літ у своєму єдиному організаційно-ревізійному осередку, яким є „Ревізіонний Союз Українських Кооперативів“ у Львові. Не зникла вислідів цієї праці навіть світова війна! Таке виняткове привязання до кооперативної ідеї, таку сильну віру має і має наш нарід до своєї кооперації! Без державних кредитів і серед найважчої господарської кризи вона об'єднує 450 тисяч членів, агуртованих у 3350 кооперативах різного виду. Ці члени зложили у своїх кооперативах кругом 7,200,000 злот. на уділи і поверх 10 мільйонів злот. на вкладки. Цим різним капіталом боремося проти банкової та купецької лихви, ним заснували ми свої каси й торговельні закупочно-збутові установи та класові перші основи під різне виробництво. Позички, уділені нашою кооперацією в ділах важкої кризи села вносять щорічно 16—25 мільйонів злот. П'яторічні торги 90—150 мільйонів злот. Дотеперішній вислід цієї господарської праці такий, що на запасних фондах, які є забезпеченням можливих страт у будучині, наша кооперація має поверх 11 мільйонів злот. При нашій кооперації став можливим також розвиток приватного українського виробництва. Таким чином український нарід своїм власним і дієсно героїстичним аусиллям здобуває собі не тільки найпевнішу основу для свого матеріального гурладу, але й забезпеку для своєї різної культури.

Цих вислідів не було би без „Ревізіонного Союзу Українських Кооперативів“ Це він придумав і усталив на основі докладної перевірки нашої господарської діяльності такі організаційні форми для наших кооперативів і перевів таку методику праці в них та всебічну перевірку їх діяльності, що ці висліди нездійснені дідже, стали життям ділом серед нас, а наша кооперація стала одухотвореним шевом розним господарським рухом.

Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego! Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie, w składzie: wiceprezes S. O. L. Malicki, jako przewodniczący, S. O. T. Będzowski i S. O. D-r J. Locker jako głoszący w sprawie konfiskaty Nr. 283 z czasopisma pt. „Dilo“ z daty Lwów, 22. października 1934. do Sygn. VI. I. Pr. 562/34, na posiedzeniu niejawnym w 26. października 1934 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonana 20. października 1934 przez Starostę grodzkiego we Lwowie, konfiskatę czasopisma pt. „Dilo“ Nr. 283 z daty Lwów, 22. października 1934, zawierającego: 1) w artykule pt.: „Madjarski premier w Warszawie i wazniejsze Zakarpattia“ w ustępie od słów: „W usich tych do słów: „demonstracja“ 2) w artykule pt.: „Mytr. o sypie pro widownię u Juhoslawii“ w całości wraz z tytułem numeru ad 1) występu z art. 108, 111 k. k., ad 2) występu z art. 108 k. k. zarządzić zniesienie całego nakładu i wydruk w myśi 8. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarządem wydać się odpowiedzial-

nemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12 1862. Dz. p. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uszadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1) w chwili pobytu premiera węgierskiego w Polsce tendencyjne przedstawienie sytuacji wewnętrznej i stosunków religijnych w Jugosławii, co mogłoby doprowadzić do zerwania stosunków dyplomatycznych Węgier z Polską, oraz 2) ujemne przedstawienie sytuacji wewnętrznej i stosunków religijnych w Jugosławii, co mogłoby doprowadzić do zerwania stosunków dyplomatycznych Jugosławii z Polską. Według §§. 457, 459 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ust. 1 art. 108 k. k. zarządzić zniesienie całego nakładu i wydruk w myśi 8. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarządem wydać się odpowiedzial-

Певність, довіря

це гасло під яким

П. К. О.

працює і завдяки якому

в и д а л а: 1,400.000 ошад. книжочок
90.000 обезп. поліс

В осені 1980. року адварів перший прим у на-
шу кооперативну будівлю, коли виявилось, що
вона може жити і рости навіть по нагілм білкли-
санні кількясотисясичного кредиту в „Банку
Рольнім“. У жалюгідних подіях цього часу прип-
лося втратити чимало. Та сила волі і віра на-
року перемогли. Зараз по тім прийшло виїмко-
ве кооперативне право передовсім на
Волині. Від заших і тільки від наших коо-
ператив на північних землях, адміністрація
стала домагатися попереднього затвердження
уладжень кожної крамниці та навіть ручної мо-
точарні. Старання про таке, промисловим зако-
ном непередбачене, затвердження уладжень
коштували в кожнім випадку по кілька сотень
золотих і ніколи не кінчилися успіхом.
Нам зачинево досі в північних воєводствах поверх
сто кооператив. Така сама загроза повисла над
рештою наших кооператив на Волині, Поліссі і
Лублинщині. З усіх усядів пішов при цьому на-
тиск на тамешні наші кооперативи, щоби висту-
пили з РСУК, бо тільки під цією умовиною пере-
стане ділати виїмкове право! В більшости випад-
ків і це не помагало. Пішли рекурси кооператив
аж до Адміністраційного Трибуналу. Тоді поча-
ли появлятися в лудькім півофіціалнім часописі
„Wolyk“ статті про те, що нібито в україн-
ських кооперативах ведеться протидержавну по-
літику і тому треба їх зліквідувати. Ця політика
мала виявлятися в тому, що поміж членами цих
кооператив траплялися і сельробы та комуністи.
Кожний громадянин знає, що сельробаму не
привела там наша кооперация, кожний розуміє,
що власне український кооперативний рух це
заперечення всякого комунізму, кожний апає, що
РСУК до безпам'яті стоїть на сторожі, щоби по-
го кооперативи не були мячем в руках будької,
з тим більше протидержавної політики, кожний
адає собі справу, що за вчинки одиниць повинні
відповідати пі одиниці, а не кооператива і т. п.

Однак ніякі аргументи не помагали. Виїмко-
вого права не припинено.

Аж нашість! тепер офіційно заповіджено, що вже на основі нового кооперативного закону, який дає це право міністерству скарбу, наші кооперативи на Волині, Поліссі й у Любешчині мають вже до 9. листопада ц. р. перейти під чужу керму... Щоби цей удар не розкладати на занадто багато рат, додано до цих трьох воєвідств ще й Лемківщину...

Пілий нарід огорнула тривога! Заповідження цього удару занепокоїло дійсно цілу українську націю! Всі чотири національні політичні організації, від соціалістів до католиків — зараз зішлись на спільну нараду, видали спільний комунікат у цій справі, вислали спільну делегацію до львівського воєводи і також сама делегація буде в понеділок, 5. ч. м. у прем'єра.

І дійсно — над цілим нашим вже навіть господарським життям, якесь ми самі своїми

силами побудували, з якого боку ми
також і держава, яке (як не всі признають) є
фахового боку взірцем доброї суспільної по-
повис меч Дамокля. На великих, величез-
них майже всесвітніх нами заміща-
лих землях, не сміємо мати своєї
проводу навіть в організуванні на-
ших господарських справ! Чи може бу-
ти щось гірше?

Вириннае питания, чи така доди стріла тепер, а приводу ввождення новог кооперативного закладу який небудь вишуканий

І на це питання мусимо відповісти: Ні! На-
знову виникове правило тільки для нас! На-
танньому засіданні Кооперативної Ради працю-
є між іншим, що „Ревізіяний Союз жидів-
ських кооператив“ може далі праць-
увати на території цілої Польщі —
що „Р. С. жидівських купецьких коопе-
ратив“ таксамо може далі праць-
увати в цілій Польщі. — що „Р. С. німець-
ких кооператив у Познані“ може далі
працювати на території аж деяких воєводств
т. д. Тільки наш „Ревізіяний Союз“ мусить від-
стися з 4-ох воєводств і відступити жидівським
кооперативам і право на дальшу кооперативну
працю в цих воєводствах варшавському „Союзу

Ніхто в українських народі, не може зрозуміти такої політики: Одно тільки знавимо, а саме, що такою політикою твориться величезний капітал загального огірчення, та що такий капітал не є здоровий ні для народу ні для держави, в якій він збирається і разурив росте. Збирає того капіталу, задоволені можливим негалим економічним успіхом своєї сили, зовсім не думає про завтрашній день...

Правдиво гарне срібло

ФАБРИКА СРІБНИХ ВИРОБІВ

Д. Л. Найман Львів, Кохановського ч. 21
(Рім осн. 1890). — Тел. 6-74
Можна дістати у всіх більших книгарських закладах
в цілій країні.

Паніберизм еспанців —
проти басків і катальонців.

(УП) У зв'язку з революцією в Іспанії пригадали собі газети про існування панібернізму, щоб якимсь чином оправдати все те, що діється в Іспанії з басками та катальонцями. Повстала ця ідея на переломі 19. та 20. століть, коли Іспанія втратила свої останні колонії у користь Америки. Нині має вона своїх прихильників серед всіх націй піренейського півострова. Літератури про неї нема багато. Ціль її об'єднати в одну цілість всі народи піренейського культурного круга. Практично беручи, то це щось таке, як московський панславізм чи євразійство, а тепер „протетарська єдність“, або сербське югославіство чи навіть пангерманізм в найширшому його

розумінні. Проповідниками панібершаму є з першу чергу еспанці, що хотіли під своєю промовою об'єднати народи піренейського півострову. Панібершаму не треба змішувати з Іберо-американським, який повстає вже давніше як релігія, а доларовий імперіалізм, відомий під назвою доктрини Монроя. Він охопив Південну Америку виштовсюбником над доларовим імперіалізмом. Конференція в Монтевідео в 1933-34 рр. здійснила на практиці гасло „Падіння Америки для падених американців“, а теперішній американський президент Рузвельт відкликає доктрину Монроя з її гаслом „Америка американцям“: це гасло вважали рівнозначним з опану-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З 5. ЛИСТОПАДА 1934.

Д.Р. ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ.

16

СТОРИНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

Екзорти називались у Цибука „назидательное чтение“. До свого церковного язичія наломлював він також свою приватну бесіду. Очевидно, що до такого катехита не могла мати молодь, ще до того в часах підему українства, ані симпатії, ані поважання. Одначе треба признати, що під ін. оглядами ставився він до молоді коли не приязно, то бодай по людському і тому не лишив по собі найгіршого спомину. За те становище Копитчак до молоді і поведінка його з нею були просто нелюдські і я, пишучи це нині по сорок ріках, з повним оправданням перед власною совістю можу твердити, що Копитчак був людиною в повнім того слова значінні недоброю, крайню злосливою, без серця і людського почування. З подібним типом, як учителем, не стрічався я в моїм житті більше ніколи. Його строгість у навчанні свого предмету науки переходила всякі межі. Йшло йому очевидно не про те, щоб ученики предмет цей умили, бо на це не треба було й десятої частини того, що він робив з нами, але щоб при цій нагоді якнайбільше дати злих нот, найбільше в

українських учеників репробувати, приневолювати їх покинути заведення, або й зовсім закинути науку. Нас було в першій класі над 50 українців, а з них дійшло до матури трьох; усі інші потубилися по дорозі; порозходилися по інших гімназіях, а все те головна заслуга Копитчака. Були випадки репробування з релігії при maturi! Були випадки, де він давав абітурієнтам, репробованим з іншого одного предмету на шість тижнів, ще в додатку третю класу з релігії і цим спричиняв репробування їх на цілий рік. Ніякого предмету не вчилися ми так серед курсів, з ніякого не приготувалися так до maturи як з релігії, і то часто без успіху. Його існування в класі було правдивою мартирологією. Малий, чорний, ніколи неоголений, в одязі до неприличности занедбанім, з нечувано зісливим виразом лица і прорізаючими мов ножем очима — ставав він перед викликанім учеником і ставляв йому питання, впливаючися в нього очима, а рівночасно держав над отвертою нотаткою олівець, щоб у кожній хвилині прищипувати йому ноту. Вимагав дослівних відповідей, особливо дослівних цитатів з „священного писання і з священного предання“, а кожна найменша похибка була в нього вже „ересю“ і спричиняла лиху ноту. „Сідай, ти еретик, маєш третю класу!“ Коли бідний деліквент перебився щасливо через усі докази й цитати і виречитував бездоганно цілу заявляну останню лекцію

то Копитчак не задовольнявся тим, а сів до передостанньої лекції; а коли і тут учених не похитнувся, то ще до дальшої вглед, аж доки не приловив бідолаха на якій „ересі“, або на браку відповіді.

Тому не диво, що серед такого іспитувалися траплялися часто недостаточні ноти та що молодий мусів відкати з гімназії. Як уже згадали, директор гімназії Сілецький тримався грецького обряду і сини його ходили на гр.-кат. релігії. Їм приходила наука тяжче, ніж іншим, бо не були вправні в українській мові. Тому катехит давав їм часто недостаточні ноти так, що вони перез релігію лиш з бідою перелазили з класу в класи. До наймолодшого з них, який ходив двома роками нижче від мене, заангажував директор мене, щоб давати йому юрелігійні зома. Я піднявся цього: хлопець учився релігії за взято, вставав в четвертій рані і повторив цілими годинами напам'ять, відтак я перепитав його та відсилав зовсім приготованого до класу. А все-ж таки Копитчак наганяв йому такого страху, що він звичайно приносив зі школи двійку і діставав з кінем першого курсу другу класу, а з кінем другого поправку з релігії. Вкінці було вже цього директорові за багато. Він звачився на ризиковий крок. Коли цей його син був у шестій класі і знову грозилась йому поправка з релігії, зголосив він за дозволом батька свій перехід на безконфесійність і маж

визначилим державним цілю американського континенту. Успіхи Іберо-американізму єдиного нову силу в ідею паніберизму, який по-хити зміг до сфедералізації Іспанії, Португалії, Каталонії та Басків під проводом еспанців. Дійсність показує, що ідея ця була доброю, поки ідея ідеалом та обмежувалась до культурної співпраці тих народів, не зачіпаючи ані папійо-вального ані господарського розвитку кожного їх континенту. Теперішні події загострили положення, бо Каталонія домагається повної незалежності, на яку не хочуть погодитись еспанці, а Португалія вже алава є незалежною державою. Між іншим на Піренейському Півострові грають роль також дві посторонні сили. Англія з впливом на Португалію і Франція з впливом на Іспанію. Об'єднання тих двох окремих, існуючих на півострові державних організацій в одну цілість не підходить ані одному ані другому чинни-кості, бо в тому випадку або оба пообидились би там своїх впливів або їх захопив би хтось один. Тому в інтересі і Франції і Англії лежить не дозвисти-ти до здійснення ідеї паніберизму.

Варта між іншим при цьому згадати, що здійснення цієї ідеї форсується такими аргумента-ми, як от що еспанці та португальці колись сільсько по морям ходили та відкриття робили, що півострів колись був могутнім чинником у політиці і т. п. Це дуже нагадує теперішні і мину-ті методи пропагування панславизму, як от про-спілку ведені війни, одної матері „літи“, „Київ мати руських городів“, „спільна культура“, три-члентість всіх русів“ і т. п., або далі й аргумент „общаго батька“, що повстає у воєнних ро-ках світової війни. Треба припускати, що пані-беризмові судивсь мабуть такий самий довгий вік, як і панславизмові чи югославизму.

Напружене положення у Франції.

РАДА МІНІСТРІВ РАДИТЬ НАД ЗМІНОЮ КОН-СТИТУЦІЇ.

ПАРИЖ, 3. XI. ПАТ. Політичні і фінансові кола затрівжені долею кабінету прем. Думер-га. Вчорашній день не приніс ніякої розв'язки. Прем. Думерг не говорив з ніким про реформу конституції. Зате мін. Еріо був цілу годину на конференції у през. Лебрена. В год. 5-й попо-лудні почалося засідання ради міністрів. Прем. Думерг з'ясував свій проект зміни конституції, який розглянула рада міністрів. На англій нарад-де багато послів, які айшлися у парламенті.

Колишній президент Франції Мілеран з'я-вився в інтерв'ю з редактором щоденника „Ле-кур“ за тим, щоби уряд мав право розв'язувати дадату послів.

НАРАДИ РАДИКАЛЬНИХ МІНІСТРІВ.

ПАРИЖ, 3. XI. ПАТ. Авас повідомляє, що мін. Еріо скликав до свого помешкання ради-кальних міністрів та обговорив з ними проєкт зміни конституції. Народи тягнулися до пізнього вечора. По засіданні мін. Еріо з'явив, що рада міністрів прийме проєкт конституції.

шився безконфесійним аж до матури. При ма-турі зголосився знову, що буде здавати релі-гію, однак не перед Копитчаком. На це комі-сія згодилася і він по вакаціях доповнив мату-ру з релігії у Львові перед катехитом німецької гімназії, о. д-ром Йосифом Левицьким; цей іс-тинт випав дуже добре. Ця історія наробила ба-гато розголосу і характеризує найкраще, ким був Копитчак, коли навіть син директора гімна-зії мусів перед ним рятуватися — переходом на безконфесійність. При тому всьому визначався Копитчак грубою і високонтактовою пове-дінкою. Учеників навіть семої й осьмої класи трактував як учеників. На кожне оправдання ученика була в нього відповідь: „Брешеш!“ А вже найбільше не любив, коли ученик був ліп-ше уложений або вихований, мав ліпші маніри, дішшу й чистішу одіж. Такий ученик був уже в нього панічем, супроти якого вживав він най-гостріших засобів і на кожному кроці давав йому докази свого невдоволення. Повний брак виховання ішов у нього в парі з браком благо-родніших людських почувань і з найкрайні-шою безоглядністю.

Коли я був в осьмій класі, занедужала моя мати і мусіла їхати до Львова, щоб порадитись лікарів. Було це в місяці вересні. Мати приїхала до Тернополя в часі, як були два святкові дні різдвом, та привезла поручення від батька, щоб я, користуючи з тих двох днів, поїхав з нею, як

Вовна залишається пушиста і м'ягка!

Одинока умова: витиснути її кілька-кратно в зимній, щонайвище літній розчині Радіону. — Не буде ані одної плями! — Радіон пере однаково всілякі тканини. Не нищить їх, у найкоротшому часі стають незвичайно чисті, без жад-ного труду.

РАДІОН

це універсальний засіб до прання.

Дуже практичний — тепер також у практичних малих пачках.

RADION
сам pierze!

Англійські настрої в українській справі.

(Кореспонденція з Лондону).

Дня 15. жовтня н. р. відбувся у Лондоні в „Королівському Інституті для Міжнародних Справ“ виклад проф. О. Шульгина про сучасний стан української справи. Після викладу були довші дебати. Згідно з правилом Інституту його засідання строго закриті і ні змісту викладу, ні дебат до преси ніколи не подається. В засідан-ні можуть брати участь тільки члени Інституту, британські громадяни. Раніше можна було бути присутніми на зборах ще співгромадянам лекто-ра, коли він був чужинцем і давав свою згоду на присутність тих чи інших своїх земляків. Але минулого року підчас викладу в Інституті проф. Мілюкова вивязалися гострі дебати між ним і п. Коростовцем, який за різко висловився з при-воду деяких тверджень прелегента. Після цьо-го регулямін Інституту став ще суворішим.

Цей Інститут є дуже поважною установою, метою якої є гуртувати всіх тих англійців, що по своєму урядовому становищу, або по своїм журналістичним, чи академічним інтересам прагнуть бути добре поінформованими про ріж-ні проблеми закордонної політики. Збори від-буваються в історичному Чатам Гаузі, де ко-

лись живі Піт Старший, лорд Дербі і нзрешті Гладстон. Протектором Інституту є принц Уель-ський, головами лорд Сесіль, пп. Болдвін, Ллойд Джордж, почесними головами титулом своїх становищ віцекороль Індії, прем'єр міністо Великої Британії, Канади і т. д. Натурально ці достойники лише зрідка являються на зборах Інституту, але їх прізвища показують, яку по-важну роль відіграє ця установа і оскільки важним є виступ у ній українського докладчика.

Загальне враження з викладу таке, що інте-рес до України в Англії існує, як і взагалі до всіх поважніших питань міжнародного поряд-ку. Є чимало людей, які вже досить поінформовані в нашій справі і мають до ідеї незалежності України справжні симпатії. Цікавляться та-кож справами „меншостевими“, себто станови-щем українців під Польщею, Румунією, Чехо-словаччиною. Але ті елементи, які зацікавлені цими останніми справами і які не раз виступали в оборону українського населення на західних землях, належать здебільшого до радикальних елементів, що часом ставляться прихильно до Совітів і, таким чином, мало цікавляться спра-вою звільнення Великої України зпід Москви.

Цим же останнім цікавилися завжди деякі консервативніші кола, але в останні роки вони тримаються дуже обережної тактики щодо справ СССР. Але є і такі елементи серед британ-ського громадянства, що, цікавлячися „меншо-стевими“ справами, не забувають і Великої У-країни. Так лорд Дікінсон, голова меншосте-вої комісії при Унії для Ліги Націй, що не раз виступав в оборону нашого населення під Поль-щею, погодився одночасно бути головою Комі-тету Допомоги голодним на Україні, секретарем якого є полковник Мельсон, був, посол, що раніше цікавився Совітами, але рішуче в них розчарувався і став великим їх ворогом та при-ятелем України.

Центром відомостей і студій щодо України є славянський Інститут, що є складовою части-ною лондонського університету. В своєму ви-данні, що виходить тричі на рік, умістили вони вже кілька статей про Україну і мають плани і щодо дальших статей. Деякі роки перед тим проф. Р. Смаль-Стоцький цілих два семестри викладав в Інституті про Україну. На чолі Ін-ституту, як декан, стоїть професор сер Бернзрд Перс, відомий прихильник Росії, але людина ду-же об'єктивна, що з цікавістю і з симпатією ста-

з недужою, до Львова. Я пішов до Копитчака просити, щоби звільнив мене від екзорт на ті 2 дні, бо пропустити в нього екзорти було вели-ким злочином. Коли я подав як причину недугу матери, почув я утертим звичаєм: „Ти брешеш“, а коли я покликався на лист батька і заявив го-товість постаратися за письмем від нього сві-доцтво, дістав я резолюцію, що тут ніякий батько і ніяка мати не мають що говорити, що його ніяка хора мати не обходить і від екзорт він мене не звільнить. Та я таки поїхав і це за-тямив мені Копитчак при класифікації в най-ближчій семестрі; „вписав від себе мені другу класу з поведінки, та збір учителів не допу-стив, щоб це вплинуло відомо на загальну но-ту. Такий був чоловік, якому віддали релігій-ну освіту і провід над молодю. Тому вся молодь ненавиділа його, і таксамо ненавиділа предмет, якого вчив. Всі мусіли вміти на пам'ять довжез-ні цитати з святого письма та з святих отців, мусіли вичисляти всіх пророків великих і ма-лих, але до справ самої релігії всі ми скоро по-чали ставитися скептично, бо цілу проблему ві-ри прислонувала нам симпатична особа Ко-питчака. Між учнями був прокін: „Болай тобї Копитчак прижився!“, а й нині ще, майже після половини століття, мені бодай раз у рік мусить приспинитися Копитчак і тоді встаю з бо-лем голови і в найгіршій настрій.

(Далі буде.)

Реформацькі пігулки ЧЕРНЕЦЬ
з маркою (Zakonnik).

регулюють шлунок, хоронять від тер-пиль печіники, надмірної опасності, паморон, загодять гемороїди і при-хизні до обструкції і загідним про-чищуєм засобом. Вживати 1 до 2 пігулок на ніч.

31/69 10-7

ГЕМОРОІД

є причиною злого самопочуття, надмірної нервовості, браку гумору і т. д. Треба безумовно усунути ті дошкульні терпіння. — У тій цілі вживати

Anusol
Goedecke

ДІСТАНЕТЕ В АПТИКАХ.

антється до української справи. Зовсім прихильно відноситься до нашої справи другий професор Інституту Сітон Вотсон, великий знавець всіх славянських і центрально-європейських проблем. У свій час він дуже допоміг президентові Масарикові, особистим приятелем якого він є і нині. Проф. Шульгин мав довші розмови з обома професорами.

Щодо англійської преси, то вона нині містить значно більшу кількість статей та листівок про Україну як давніше. Це пояснюється як збільшенням інтересу до України, так і діяльністю п. Кисілевського, що дуже активно провадить працю свого Пресового Бюро і, в міру можливості, подає до преси об'єктивні інформації про Україну. Проф. Шульгин побував також у декількох з найбільш видатних представників англійської журналістики, яких широко інформував про українські справи, а також відвідав англійське Т-во для Ліги Націй.

Загальне враження, що нині Англія дуже занепокоєна справами на континенті і особливо турбує громадську думку в Лондоні положення в Німеччині. Ці настрої привели до невдачі п. Коростовця, на теренах Англії, бо його діяльність всі, справедливо чи ні, інша річ, тісно зв'язують з Берліном. Пошкодив собі п. Коростовець ще й тим, що більше звертав увагу на пропаганду особи п. Скоропадського, ніж на ширше роз'яснення української справи: таке принаймні враження лишилося в англійців. Не розуміють також останні, як це можна за кордоном встановлювати ту чи іншу форму державного правління.

Щож до становища Англії до СССР, то Англія веде доволі активну торговельну відносину з СССР. Вона навіть антиснула Німеччину і займає перше місце у торговельній бізнесі СССР, але ніякого захоплення московськими порядками в Англії зовсім не помічається. На кредити СССР ще може надіятися в Англії, на позику — ніколи. До зближення Франції з СССР в Англії ставляться скорше негативно. Нині ведуться чи будуть вестися стисліші розмови між Англією, Францією та Італією і ці розмови очевидно можуть відбитися на позиції самої Франції. Ніхто в Англії не хотів, але бажали примусити її піти на справжнє і відповідне для них порозуміння зі своїми західними сусідами.

Дуже цікавлять англійців польсько-німецькі відносини; дехто, — це було і в пресі, говорить про існування таємного порозуміння між Польщею і Німеччиною в справі України чи, як деякі додають, на рахунок України. Та є деякі дані не вірити в існування такого порозуміння, бо передовсім урядова думка в Німеччині в українській справі ще дуже неясна, і очевидно не устійнена. Отже важко допускати, щоби існувало якесь постійне та ясне порозуміння між цими двома державами в східних справах. Безперечно англійська опінія поставилася би вороже до такого вирішування української справи, щоб Україна стала в ту чи іншу залежність, особливо від Німеччини: в Лондоні і досі не забули про плян німців встановити прямих шлях на Багдад.

Взагалі було б безпідставним рахувати тепер на якісь активні виступи з боку Англії на користь України. Однак в Англії дехто розуміє, що українська справа не може бути вирішена без нових, поважних світових подій. Особливо цікавляться в Лондоні можливими подіями на Далекому Сході, які можуть розв'язати багато проблем і в тім числі проблему українську.

У. П. Б.

Центральний Кооперативний Банк У ЛЬВОВІ

(у власному домі при вул. Третього Мая ч. 15),
приймає вкладки ошадності.
Кonto ПКО. ч. 143.467.

Французькі війська ввійдуть до басейну Сари?

В. БРИТАНІЯ ГОДИТЬСЯ НА ОБСАДУ БАСЕЙНУ ВІЙСЬКОМ.

ЛОНДОН, 3. 10. П. А. Т. Кореспондент Польської Телеграфічної Агенції подає вістки про можливий кожної хвилини вхід французьких військ до басейну Сари на поклик президента правлячої комісії в басейні Кнокса.

НАРАДИ В ПАРИЖІ.

Бритійський шарж д'афер у Парижі у половині жовтня ц. р. відбув нараду з мін. Лявалем у справі безпеки в басейні Сари. Він підкреснив, що британський уряд затривожений розвитком подій у басейні і сподіється кожної хвилини перевороту від націонал-соціалістів. Бритійський уряд побуває дуже за безпеку життя президента Кнокса. Шарж д'афер заявив, що британський уряд вислав до Саарбрікен 4-ох тайних агентів „Скотланд Ярду“ для охорони Кнокса. Тому британський уряд задумав узгодити з французьким урядом необхідні розпорядки, щоби вдержати спокій. Всі спроби змобілізувати міжнародну поліцію для адержання ладу у басейні Сари на думку британського уряду годі брати взагалі під увагу. До того набір поліції з різних держав та її особистий склад не може забезпечити безпеки у басейні Сари.

ПОГОТІВЛЯ ФРАНЦУСЬКОГО ВІЙСЬКА.

З таких причин британський уряд думає, що тільки правильне військо може зберегти лад і забезпечити авторитет президентові Кноксові, репрезентантові Ліги Націй. Найкращою розв'язкою на випадок потреби буде передання французьких військ до диспозиції президента Кнокса.

СВОЄРІДНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ.

Рада Ліги Націй рішила в 1926 р., що президент урядової комісії в басейні Сари може домогатися військової допомоги від союзних дер-

жав на випадок безпосередньої небезпеки для публічного ладу.

Французький уряд рішив взяти на себе повну відповідальність за лад у басейні Сари.

ЗАХОДИ ФРАНЦІЇ.

Французький амбасадор у Лондоні закомунікував це рішення свого уряду міністрові закордонних справ Саймонові підкреслюючи, що французький уряд не буде вважати есентуальної військової акції за нову окупацію басейну Сари.

ВЕЛИКЕ НЕВДОВОЛЕННЯ У НІМЕЧЧИНІ.

Вчора надійшла до Лондону вістка з Берліна, що німецький уряд піддає в сумнів ле-

Станіслав Грабський — московським конфідентом!

Санаційний часопис „Панство Праці“ з 21. ц. м. подає товстим друком таку цікаву замітку: „Після нормалізації польсько-російських взаємин, доходять сюди щораз частіше цікаві історичні матеріали, які торкаються останніх літ російської окупації у Польщі. Між іншими російськими видавництвами на спеціальну увагу поляків заслуговує книжка п. н. „Польсько-російські взаємини в часі світової війни“ („Центроархів“, Москва—Ленінград 1926.). Та книжка має передруки різних матеріалів, листування і т. п. На меморіалах фігурує найчастіше вислів „секретно“. Їх автори видно рахували на дискрецію, яка завела... До тих авторів, серед яких стрічаємо багато назви т. зв. „дворяни народових“, належить м. ін. проф. Станіслав Грабський. Коли російські війська зайняли Галичину, названий професор провадив живе й дуже цікаве листування з графом Вобріньським, воєним генерал-губернатором Галичини. В одному з тих „довірочних (секретних) меморіалів“ проф. Ст. Грабський дає цінні інформації гр. Вобріньському на тему політичних відносин в Г. Галичині, інформуючи слухача, що

ПЕРЕВОРОТУ У ДІЛАНЦІ БІЛІЙ!
Відомі в цілій Польщі фабрика білля „АСТРА“ в наймодніших барвах і фасонах 8-9%, розміри 11-90, попел нові мужеські сорочки 6-90, найновіші шовкові 9-90, догрі ніжні 4-90, дуже тривалі димкові підштанці 2-90, 77% 14

гальність рішення Ліги Націй в справі французьких військ до басейну Сари. Німецький уряд каже, що рішення з 1926 р. не може бути правною основою, щоби вислати французьке військо до басейну Сари. Крім того німецький уряд вважає, що басейн Сари є німецькою територією і вхід французького війська порушив би договір у Локкарно. Німецький уряд рішений внести скаргу до трибуналу в Гаазі на випадок висилки французьких військ та вівзати держави, які підписали цей договір, щоби боронили німецьких кордонів. Про це рішення німецький уряд повідомив французького амбасадора в Берліні Понсета.

НІМЕЧЧИНА ЗАПЕРЕЧУЄ.

БЕРЛІН, 3. 11. П. А. Т. Німецьке інформаційне бюро повідомляє зі Саарбрікен, що представник канцлера у басейні Сари Бірхель надав приказ до пробовних відділів зі запереченням вісток про плянований переворот націонал-соціалістів у басейні. Щоби відібрати чужим державам всяку можливість перевести мілітарну окупацію басейну Сари Бірхель приказав, щоби націонал-соціалісти від 10. січня до 10. лютого 1935 р. у прикордонній смузі, широкій на 40 км. не ходили в одностроях, не відбавали вправ ні збірок. Крім того керівництво німецького фронту Піро у приказі до своїх членів закликає, щоби некарних членів усуває з рядів німецького фронту і передасть їх прокураторові.

Відповідальність за марсельський атентат.

ПАРИЖ, 3. 11. ПАТ. „Матен“ повідомляє, що на сьогоднішньому засіданні кабінетної ради міністр внутрішніх справ виступить із вистовом застосувати нові адміністративні санкції у зв'язу із складенням учора рапортом шефа уряду інспекції генеральної адміністративної служби Шеф цей переводив слідство в справі устійненні відповідальності за атентат у Марселі.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ

— 14. грудня ц. р. відбудеться у Мемелі процес проти 126 мешканців за приналежність до націонал-соціалістичної партії Ноймана.

— Риська поліція арештувала 61 осіб за злочотні спекуляції.

— Австрійський уряд заборонив летунів Бенкові літати тому, що він розкидав з літака летючки та перевозив націонал-соціалістів до Німеччини.

— Протестантський єпископ Баварії Маллер та Віртембергії Варм обняли знову свої становища, з яких усунули їх за опозицію проти реформ єпископа Мілера.

— Голандський уряд виповів німецько-голландську розрахункову угоду.

— Прем. Герінг візав усіх президентів прувінцій до боротьби з підвищеною ціною на тарти.

— Міністри закордонних справ балканських держав підписали статут балканської антитри-

„до германофільських партій напешать — соціалісти: Дашинський, Гудец, Марек, Ганавер, радикальний демократ Сліпінський, який Се-тенгавз і Саре та цілком віддані відецькому урядові жидофільські демократи: голова Ком-Польського Лео, заст. голови парламенту Герман і посол Федорович, а з краківських консервативів проф. Яворський“.

— Названий польський часопис домагається витягнути супроти проф. Ст. Грабського ті новинки, які зроблено супроти Людвіка Куляшівського за його інформації австрійському уряду. Ждає передовсім усунути Ст. Грабського з університетської катедри, з якої не сміє викладати царський конфідент.

Чи читали Ви вже
„Жорна“ ч. 21
Ціна тільки 25 сот.

14 ДЕШЕВИХ ДНІВ

30% знижка ціни на всілякі блаватні і лівняні товари у фірмі Галицький
Магазин Новини Львів — вул. Галицька ч. 15.

58 ДЕКРЕТІВ.

ВАРШАВА, 3. 11. П. А. Т. Уряд переслав сеймові до затвердження 58 декретів, які видав президент зі силою закону від останньої сесії сесії.

Ухольських школах не вчать релігії.

Вилеське „Русское Слово“ з 2. листопада повідомляє, що варшавсько-хольська консисторія дістає останніми часами багато зажадань, головне з люблінського єпископства, що священникам не дозволяють викладати в школах науку релігії. Так на 50 шкіл лише в 11 викладають науку релігії. Тому 2936 дітей зовсім не вчаться Закону Божого.

Крім того цього шкільного року значно зменшили число годин навчання релігії. У більшості шкіл вимагають від священників, щоб релігію викладали в польській мові, а не в рідній мові учня.

Арештували революційний комітет.

Конфіскація зброї.

МАДРИД, 3. 11. П. А. Т. Щоденник „Ель Дебате“ повідомляє, що генеральний прокуратор від сідства проти тих союзів і організацій, які брали участь у революції. Прокуратор виступить теж проти одного з провідників еспанських соціалістів, який в інтерв'ю з французькими журналістами взяв на себе і соціалістичну відповідальність за останні події в Еспанії. У місті Хаен поліція арештувала цілий революційний комітет у складі 13-ть осіб. Одночасно конфіскувала 1353 криїв і 229 револьверів. Комітет не брав участі в революції тому, що запізнів одержати прикази і вказівки.

Рада міністрів затвердила два присуди смерті на двох повстанців, яких схопили зі зброєю в руках.

Еспанський комісар для Каталонії.

ПАРИЖ, 3. 11. ПАТ. Прем'єр Леру заявив, що уряд не вислав ще свого делегата до Каталонії. Можливо, що делегат буде одночасно провідником каталонського автономного парламенту та генераліза. Теперішній каталонський парламент уже не зійдеться на нараду тому, що виступив проти еспанського уряду. Уряд доручив одному міністрові алайти звіт про каталонський рух і революцію. Цей звіт уряд оголосить.

ПОРОШКИ

„KOWALSKINA“

ВЖИВАЄМО ПРИ ДОШКУЛЬНИХ

БОЛЯХ ГОЛОВИ

КОМЧЕ ЗІ ЗНАКОМ СЕРЦЕ У ПЕРСТЕНІ

ФABРІКА СЕМ. FARMAC. „A. KOWALSKI“ WARSZAWA

Великий тайфун.

250 людей убитих, 5.000 домів знищених.

САЙГОН, 3. 11. ПАТ. На побережжі Сайгону лютував тайфун, який заподіяв великі шкоди. 250 людей убитих, 5.000 домів знищених. Ріки виступили з берегів і залили сусідні поля. Залишечі комунікація перервана.

РАДИКАЛЬНІ МІНІСТРИ ЗБЕРЕГЛИ СВОБОДУ РУХІВ.

ПАРИЖ, 3. 11. П. А. Т. Агенція Аваса повідомила, що рада міністрів більшістю голосів затвердила законопроект зміни конституції, який пропонує прем. Думерг. Мін. Еріо заявив журналістам, що радикальні міністри матимуть нікому руку під час голосування над справою розв'язання палати послів.

Законопроект конституції обмежує число міністрів до 20, не вчислюючи прем'єра. Президент Франції матиме право розв'язувати палату послів першого року каденції за згодою сенату, після чого без такої згоди. Нові бюджетові витрати будуть можна ухвалювати швидко тоді, коли виступить одночасно джерело доходу. Коли парламент не вирішить бюджету в означеному часі, тоді обов'язує бюджет з минулого року. Держава забезпечує службу урядовцям, але необосновану або зорганізовану перерву праці вважає за зривання договору.

Ознайомити продаж — флієли на біллі 065, виставка 1980, штурми і бархани за безцінну у БЛАВАТНОМУ БАЗАРІ ГИДЕЛЬМАН, — Львів вулиця Бейлія ч. 12.

Плекати церу без доброго мила річ неможлива

Навіть найдбайливіше плекання цери не дасть бажаних наслідків, коли забудемо вибрати відповідне мило. — Мило 7 квітів Еліда є ідеальне тому, що є винятково лагідне, має великі косметичні прикмети і є вибагливо перфумоване. — Умовиною раціонального плекання цери є вживати знаменитого мила, — а таким є

МИЛО 7 КВІТІВ ЕЛІДА

Внутрішня позичка Рідній Школі.

Продовження речиння сплати до кінця грудня цього року.

Згідно з підписаною заявою на безпроцентову внутрішню позичку Рідній Школі, позичку недоплачені вповні до 31 жовтня ц. р., припадають на беззворотний даток для Рідної Школи. Однак українське громадянство піднесло голос у пресі, що з огляду на короткий речинець, визначений на позичку Р. Ш. і з огляду на теперішній час матеріальної скрути — Рідна Школа не повинна би ще замикати речиння позички Р. Ш. Подібні домагання ставили також окремі громадяни зі Львова і краю, а навіть делегції (напр. зі Стрия).

Головна Управа Р. Ш. визнала ці погляди стійкими й порішила ще не замикати речиння позички Рідній Школі до кінця грудня 1934 р.

При цій нагоді пригадуємо, що одна внутрішня позичка коштує 25 зол. На одну позичку може зложитись більше осіб. Можна влатити й більше число позичок — нараз або ратами. Грамоти, як доказ на вплата позички Р. Ш., висилаємо тим, що влатили позичку Р. Ш. в цілості.

Таким чином усі українські інституції, кооперативи, товариства, організації і підприємства та всі українські громадяни мають повну змогу виконати свій обов'язок і дати Рідній Школі таке число позичок, на яке їх стати і яке велить їм дати їхня громадянська совість.

Віriamo, що в цьому ділі українське громадянство свій обов'язок сповнить.

Головна Управа Рідної Школи.

Вибори до громадських рад у Жовківщині.

Урядовий звіт.

ЖОВКВА, 3. 11. ПАТ. У жовківській повіті, який налічує 68 громад, вже відбулися вибори в 67 громадах. У селі Смереківі відбулися голосування 20. листопада ц. р. У 63-ох громадах оголошено компромісову листу, у 4 громадах ого-

лошено по дві листи, але по одній влада уневажила з формальних причин. На 1275 радних виборців 327 поляків, 252 старорусинів, 675 українців, з яких одна третина не належить до ніяких політичних партій і 21 німців та жидів.

Постишев про положення на Україні.

Московський сатрап на сов. Україні Постишев виголосив велику промову в дні 17. жовтня ц. р. на пленарній засіданні київського окружного комітету та окружного виконавчого комітету КП(б)У, в якій схаактеризував положення на сов. Україні так:

БОРОТЬБА З ОДНООСІБНЯКАМИ.

Постишев накликав київських комуністів до безопашальної боротьби з господарями одзоосібняками, які, мовляв, в деяких районах мають більші полескі у доставі збіжжя державі ніж селяни-кошхозники. Достава (читай: грабж) збіжжя державі є головним вузлом класової боротьби. Класові вороги намагалися припинити доставу збіжжя і тому нищили молотілки, організуючи до неї неслухняних колгоспників.

КЛАСОВА ПІМОТА.

По селах „кулаки“ об'єдналися зі злочинними елементами до боротьби з комуністичною партією. Головною причиною шкідливості діяльності розгромлених кулацько-капіталістичних елементів є класова пімота.

ОБЕДНАННЯ НАЦІОНАЛІСТІВ З ТРОЦЬКІСТАМИ.

Картина класової боротьби була би неясна, коли би я — казав Постишев — не сплився над діяльністю недобитків контрреволюційного троцькізму, українських націоналістів і московських великодержавників, які в останньому часі об'єднуються зі собою. Нещадно викрито на Україні контрреволюційну організацію троцькістів. До

управи цієї організації належали Винокур, Наумов і Павлов. Вони намагалися використати Україну як терен боротьби з комуністичною партією, її політикою та проводом. Ці провідники були до останнього часу в рядах партії та займали науковою працею. Хоча їхній вплив на маси і робітників майже ніякий, проте не слід легковажити існування самої організації. Вона була осередком, біля якого групувалися протитроцькістські і контрреволюційні елементи. Тому треба з найбільшою увагою слідкувати за колишніми троцькістами, яких по розгромі прийняли назад до партії. Другий факт, на який треба звернути головну увагу, це об'єднання троцькістів з українськими націоналістами і московськими великодержавниками. Об'єднавши свою силу, намагаються вести свою шкідливу діяльність по наукових установах та на селі. Тому троцькісти використовують гасла націонал-шовінізму.

Рагляни, пальта -- убрання

верхи на футра з бильських матеріалів

пору чає

Мечислав Залескі

Львів, пл. Марійська 10.
Телефон 53. 475 2-5

Вже вислали ми всім нашим довжникам пригадки з почтовими складанками, на яких виписана довжня квота. — Просимо бодай у місяці листопаді вирівняти свої борги.

Ще про комунальні податки.

Пільги для платників.

Управа міста Львова, беручи під увагу численні прохання тих, що залягають з платністю податків і громадських оплат, продовжує речинець, в якому не буде стягати кар за проволочку при вplatі задеглогей в касі Управи міста до 6. листопада 1934 р. включно. Після того речинця кара за проволочку буде 6 проц. в річ відношенні.

Рівночасно Управа пригадує, що з днем 15. листопада 1934 р. минає речинець признавати в висоті 20 проц. задеглогей, яка повстала до 31. грудня 1933. Дотичить це всіх податків і оплат з виїмком готелевого податку і податку від видовищ під умовиною, що задеглогей у цілості заплачена буде в касах Міської Управи.

Незрівняні! Тутки Пріма Аїда.

НОВИНКИ

— ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїх дентистичних заведенні Сикстуська 17 від 9—1 і від 3—6. Пломбування зубів, штучні зуби в золоті, платині і кавчуку, регуляція кривовиростих зубів. Нас сс. 494 4—4

— Хочете мати добре футро, ідіть до відомої фірми Оліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, тел. 54—46, яка поручить добрий товар совісно, виконає солідно, легко і точно. 187

— Найкраще вибраний ковнірець тільки з української пральні „Брін“, вул. Бляхарська 21. 18-20 21—?

— Діти! Не забудьте прийти на „Велику дитячу забаву“, яку улаштує „Товариство Укр. Захоронка“ в четвер, дня 8. листопада ц. р. год. 3. попол. в саях „Бесіди“. 512 2—2

— Инж. Марія з Мудраків і Д-р Богдан Карпівичі, замість повідомлень про своє вінчання, складають 25 зол. на Рідну Школу.

— Замовляйте, шоб була у вас у хаті, книжку „Сірі однострої“, нову повість Максима Бринського, що вийшла накладом „Неділі“ й має 320 сторінок та кольорову окладинку. Ця повість, в якій тему лягли бої перших листопадових днів, має незвичайно живу акцію й кольорит, надається спеціально до читальн. клубових і приватних бібліотек з нагоди листопадових роковин, зокрема для читання наголос. Замовляти в Адміністрації „Неділі“, Львів, Ринок 10. Ціна 2.70 зол., порто 50 сот.

Рагляни, убрання, плащикі і однострої

студентські продає безпосередньо консументам по цінах стисло гуртових

СКЛАД МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ

Герман КАЦ, Львів, Леґіонів ч. 7.

— Виставу графіки і фотографії відчиняє 4. ц. м. в год. 12-й Т-во Приятелів Штук Красних у Львові п. з. „Львів дакий і теперішній у графіці та фотографії“. Крім ріжних зразків графіки із приватних збірок і оригінальних творів прислали на цю виставу свої праці фотографіки-мистці із Львова, Познаня, Варшави, Кракова і Вільня.

— Концерт Т-ва „Сурма“. В середу 7. ц. м. в год. 8.15 веч. уладжує Т-во „Сурма“ при співучасті Т-ва „Львівський Боян“ свій щорічний концерт з такою програмою: З українських творів відспіває Т-во „Сурма“ М. Лисенка і „Квод лібет“, а Т-во „Львівський Боян“ Барвінського; Весілля ч. І і П., Веріжківського; Хор з кантати: „Радість“, М. Лисенка; „Сон“ і С. Людкевича; „В осени“. Крім того Т-во „Сурма“ відспіває три чеські народні пісні та твори теперішніх німецьких композитів: „Через ніч“ Німаєра, „Давні“ Лендвая і „Вечірню пісню“ Отегравена та Галлена; „Північний біл“. Всі твори цікаві, переважна частина у нас дотепер невиконувана.

— У перших днях найближчого тижня зловити прем'єру третьої фільми з відомою маляркою Франческою Галь. Буде це „Весняна Парода“, весела музична оперетка, де побіч Франчески Галь гратиме відомий з малярських фільм, Тібор фон Гольмай. Фільма піде в „Копернику“ і „Марусені“.

— Листопадові дні у Берліні. „Українська Громада“ в Берліні уладила в четвер, дня 1. ц. м. в салі ресторану „Тіргартенгоф“, святкові сходи членів т-ва з педератами доцента инж. Ди-

мінського й редактора Витвицького. Тогож самого дня після обіду відбулася в каплиці „Марія Шуц“ при Пфальцбургерштрассе заходом українського католицького душпастирства й „Української Громади“ панахида за полеглих підчас світової війни та у визвольницьких боях.

— З адвокатської палати. Дня 2. ц. м. відбулося у Львові засідання ради адвокатської палати, на якому вильовано членів, які згідно зі статутом мають цього року випасти з ради. Крім померлих цього року членів д-ра Ол. Матера і д-ра Ів. Кміцікевича відпадут на основі львівського декан адвокатської ради д-р З. Станкевич, д-р Бр. Покорний, д-р А. Говикозич і д-р С. Шуцман з Перемишля. Збори адвокатської палати відбудуться 24. ц. м.

— Кого не вільно викидати з мешкання? З днем 1. листопада ц. р. стала обов'язувати мешканців мораторія в зимовій порі. Мораторія прислугоє тільки безробітним, але не всім. Хто має більше мешкання, з мораторії користати не може. Експлуатувати не вільно тільки тих безробітних, що мають одно- або двокомнатне мешкання, причому мораторія може бути признана тільки за задеглогей, а не за порушення домового порядку та спискою і т. п.

— Як перед українською мовою. Від деякого часу батьки ріжних осіб, які виїхали на Радянщину чи залишилися там з часів війни, почали одержувати від них листи російською мовою, хоча досі вони писали по українськи. В листах пояснень цього явища нема, але адресати легко домірковуються, що на Україні почалася страшна нагінка на українство й люди бояться писати по українськи.

— Компромітація українських протестантів. В той час, як „Стяг“ відпекується в останньому числі від свого проповідника евангелізму в Луцьку, всім добре відомо, що Кравчук таки був чимсь у цій церковній громаді, улаштував богослуження й проповідував у луцькій кірсі. Відомо також і те, що недавно приїжджав до Луцька з Варшави суперінтендент на суд між Кравчуком і паст. Ярчуком. Найцікавішим в цьому суді було те, що обі сторони закидали собі взаємно бездіяльність і служення задля гроша. Словом, український протестантизм у Луцьку скомпромітований.

— До відома нашого студентства у високих школах. У цьому шкільному році понад 100 учнів на правничому факультеті у Львові не допустили до іспиту через те, що кандидати запізно зголосилися. Від Української Парляментарної Репрезентації інтервенював посол Д. Великанович у міністерстві освіти та прохав визначити ім новий речинець. Однак дівстав відповідь, що на основі обіжника міністра освіти, виданого перед кількома місяцями не може шкільна влада робити винятку для Львова і давати дозволу на нове складання іспитів, а то тим більше, що

цього не практикують на інших польських університетах. З огляду на таке становище студентська молодь зберігати намір не іти на час зголошуватися до іспитів чи вступати.

— Ціни вугля у Львові. З год. що хвилюють ціни вугля після останньої знижки, зокопальні обнизили оспорку ціну вугля на 13 проц. та відклали рівночасно всі вугляні венційні рабати, які досі обов'язували виставляти. Дотеперішня ціна (перед знижкою) була 2.30 зол. за тону льоко копальня, тому знизилась околд 2.30 зол. Спражня знижка вугля зового до Львова доволі велика, а саме 1.20 зол. на одній тоні. Отже разом ціна вугля знизилась на 6.50 зол. на тону вугля вою перед хату коштувала 55 зол. Тепер знизилась ціна винесе 48.50 зол. У дрібній розжкі ціну вугля на складах у місті обнизили з 6.20 зол. на 5.40 зол. за 100 кг. льоко скам.

— Большевики розстрілюють. Своєю чергою член 8 кл. луцької української гімназії Володей Середя з с. Серники виїхав на Східну Україну. Там він скінчив якусь інженерну школу й працював у Полтаві. Радком баталією стали одержувати від нього листи. Таких листів до сина відповіді не було. Як несподівано, щасна мати одержала від сторонньої особи листа з ледви помітною допискою, що сина розстріляли.

— Червінка і черевний тиф зяють у селі Білиці Шляхотський і Красові пов. Львів. Свідомо влада намагається адушити ці пошести, бо да перестерігає населення перед закупкою м'яса і харчів від населення з цих сіл.

Білля вовняне та сист. проф. Єгера купуйте тільки у Фабриці Білля „АСТРА“, Львів, Сикстуська 2. теплі підштанці 3-60, кафтанники 230, реформи чисто вовняні 4-60.

— За похвалювання вбивства мін. Перашини краківський суд засудив Ант. Невядомського (свояка Невядомського, обвинника першого вбивства Польщі Нарutowича) на рік в'язниці. Невядомського арештували на судовій сіді.

— Краєва хроніка. На дім родини Аґеней Буші пов. Бережани напало п'ять замаскованих бандитів і зрабували кількасот зол. р. 20 років. Побили й поранили притім Аґеней, внаслідок чого він помер у шпиталі. — В Північній Броді арештовано 19-літнього Михайла Крамеля під закидом убивства купця Фука. Він вертався візком з Бродів до Лешнева. — В білій Вовчинці пов. Станіславів повісився Кривослав Стемпурський, збанкрутований купець з Львова. — Підчас копання глини в Лешневі пов. Станіславів заспало Анну Кривича, що в тяжкому стані відставлено до шпиталю. — На залізничному дворі у Львові арештовано Стефана Оржеховського зі Стрия під закидом вбивства стрийського Народного Дому. Найма при ньому 530 зол.

— Смерть бар. Ротшильда. В Парижі помер 89 р. життя барон Едмунд Ротшильд, головний французької родини Ротшильдів. Жили вони його „батьком жидівської колонізації в Палестині“, в яку вложив коло 100 мільонів доларів франків. При його фінансовій допомозі писали в Палестині десятки жидівських колоній між якими багато є ріжних містечок, славно своїми винищами і зразковим загосподаруванням. Був теж почесним президентом жидівської агенції, що обіймає своєю діяльністю майже весь світ.

— Ріжні вістки. У Римі відсвяткували трилітню 13-літтю фашистського режиму, головна точка програми — похід 15.000 спортсменів дорогою Великого Цирку, де вони закінчили відновні роботи. — У Парижі створюють окрему бригаду жінок-поліцаїв для охорони залізниць і скверів; жінки матимуть особливі доручення. — Є чутки буцім-то англ. король Джорджа, коли тільки оженився, зробить герцогом Канади.

— Торговля картами до гри. Німецькі фанати карт до гри подають до відома, що вони

Нині в неділю 4. листопада

330 Найпопулярнішу комедію сезону, незрівняну в дотеп, повну забавних типів віденської фінансієри

„Я переміг крізу“

П. Вульпіуса — по найнижчих цінах.

Великий Театр дає

730 Знамениту комедію совітського арт. В. Шакаркіна, яку грають рівночасно у Львові і Москві

„Чужа дитина“

Щоденне життя громадян сучасної Росії, капіталістичні типи совітських дітяків.

у Театрі Ріжнородностей

Архитевир англійської літератури комедія молярських прикмет

год. 330 пол.

„Мяку“

Г. Г. Дейліса

— Поправді тільки для мущин! —

година 730 веч.

„XX—33“

XX—33 на всіх всіх сайтах сайту

Надочайнік! Знамениті! Захоплюючі!

Це одностороння оцінка жінок, після жінчан-
ня МЕНАЛКА. — Менять це безперечно навідеаль-
ний розсудливий косметик при періоді уподобань.
Викликають тільки на зверх. — Домагаються
у власному інтересі в античних і косметичних
сказках, де нема, в Генеральній Репрезентації
„МЕНАЛКА“, Львів, ул. Потоцького 11 а.

жот з Німеччини на чужину збільшилася на 25
пр. і що торгівля картами в самій Німеччині
зменшилася на 22 пр. Рівночасно з тим пішли
акції тих фабрик вгору, бо акціонери сподію-
ться доброї дивіденди. Зменшення охоти до гри
в карти йде в парі зі зменшенням безробіття в
Німеччині. Зате поза Німеччиною поширюється
гра в карти шораз більше. (УП)

— Ще справа Маєрлінгу. У Відні мають неса-
баром повстати спомини вдови по архикапізю
Рудольфі Стефанії, що вийшла вдруге за муж
за кн. Львовий. Спомини мають дати нове освітлен-
ня трагедії в Маєрлінгу.

— Де Троцький? Ньюйорська преса повідом-
ляє, що невдовзі має він приїхати до Ньюйорку.
Так бою повідомляти про це у штабі амери-
канських тропікстів, на зборах радикалів. Інші
твердять, що Троцький уже сидить у Ньюйорку.

— Цигани хотять осісти на місці. До Львода
приїхав із Варшави король циганів у Польщі
Михайло Квік. Він робить заходи, щоб британ-
ський уряд відступив для 15.000 циган терито-
рію в африканській колонії, де можна би утво-
рити власну державу. Коли цигани вибрали Кві-
ка королем так рішили і підписали прохання.
Квік із тою петицією з кільканадцятьма тисячами
підписами приїхав до Львода, де зробить теж
жирне, демонстраційне віче у Гайд-Парку, щоб
примусити заявити, що циганам допекло вже
мандрівне життя.

— Футурні верхи готові, містові і спортові з
близьких матеріалів під гарантією продає
найдешевше фірма А. Віттельс, Львів, Рутів-
ського 7, напроти катедр. Ціни дуже присту-
пні, фахова обслуга. 80/80—?

— Двічі западав у летарг. В одній китайській
родині в Харбіні склалася несамоствита подія. Ма-
лий хлопець запав у летарг. Лікарі рішили, що
він помер, одначе перед самим похороном хло-
пець ожив. Незабаром він знову попав у летар-
гічний сон і тим разом лікарі сказали, що це
смерть. Отже його похоронили, але родичі не
дозволили засипати домовину землею і сиділи
над гробом цілу ніч. Над раном побачили, що
він домовину рухається і батько добув із гробу
дитину знову живу. Від тоді хлопець живе
новим здоров'ям.

— Телевізія понад океан. При відкритті нової
римської радіостанції Прато Смеральдо Марконі
звернувся з промовою до американських Злуче-
них Держав. М. І. заявив, що за кілька місяців
промовить знову з тої станції до американців,
одначе буде мати приємність бачити своїх слу-
хачів за океаном. Зі свого боку покаже їм свій
інвентар, який уможливує бачити на таку вели-
чезну віддачу.

— Найбільший міст на світі викінчено недавно
над долішнім Замбезі в Африці. Міст довгий на
3 км. 600 метрів і спочиває на 35 стовпах кесо-
вої конструкції, що вбудовані на 40 метрів у
глибину дві ріки. Крім того змонтовано поміч-
ні дуки на стовпах, щоб уможливити перекинен-
ня залізничного шляху на міст. Будова мосту
тривала три і пів року. Досі мусіли пасажери
переходити над рікою з потягу, щоб переправля-
тися на другий бік пароплавом. А що в часі ве-
ликої посухи стан води сам обнижується, то па-
сажири переходили ріку в брід.

— Спорт і політика. До Чехословаччини при-
їхала атлетична команда із Словії на змагання
у Кошиці. Після змагу пішли вони на комуні-
стичне віче, яким проводив чеський комуніст
Балло. Наслідок простий: їх відставляють до кор-
дону.

— Большевицька бюрократія. Із 6.613 мешкан-
ців Москви 649.900 припадає на державних уря-
довців, отже один урядовець на 5 мешканців.
Такої величезної хмари урядовців не має ма-
буть ні одна європейська держава.

Із судової салі.

ВІДГОМІН ОДНОЇ СЕЛЯНСЬКОЇ ПРОМОВИ З
НАГОДИ АКАДЕМІЇ В ЧЕШЬ ЕПІСКОПА
Д-РА БУЧКА В КОЛОДІВЦІ.

Дня 7. липня ц. р. приїхав еп. д-р Бучко до
Колодівки, пов. Скалат, для посвячення тамо-
шньої церкви. По церковному акті, тому, що то-
ді були імянини Преосв. Бучка (св. Івана),
місцеве громадянство влаштувало академію в
його честь на церковній площі.

ВІДГУКИ ДНЯ.

На Святі.

Свято першого листопада. Небагато маємо ве-
селих споминів, то й адалось би повинні кож-
ним з них дорожити як життям.

А чи дорожимо?
Великий, прекрасний храм — катедральний
Собор св. Юра. Палав сотнями свіч, хоч білий
день, блистять єпископською мітрою, хоч ніби
будень.

Чому свічі? Чому мітра, чому такий натовп
у храмі?

Велике свято, великий спомин.
Перед престолом крісла. А на кріслах люди,
що тоді щось значили і люди, що тепер щось
вначать...

І одних і других є ще досить. Може крісел
не стати.

Стане!...
Навіть за багато уставили ті, які сподівалися
великого обору.

— Адже свято! Адже раз у рік! А спомин по-
дії що бував раз на століття! — думати, як
установили.

— Чому не прийшли, чому не приїхали? —
думають тепер, як розглядаються по храмі.

— Спізналися — оправдає хтось тих, які не
приїхали.

— Далека дорога — тих, що не приїхали.
Цікаво, що можна спізнитися на таке свято.

— Може захорували! — поспіває хтось.
Цікаво, чому не післи заступників.

Направду прикро. Не тому, що хтось не прий-
шов, а тому, що крісла пусті.

Є свята, яких не можна нам опускати, яких
не вільно легковажити. Вони є і були в кожній
нації, від часу, коли вона стала нацією.

Чиж ми не маємо права бути такою? Чи не за-
платили ми дорого ціни за те право?

Святи, святочна відправа, тисячі людей...
На міністерських кріслах тільки три мужі. А
живих шість...

Хібаж не є щастям раз у рік бути міністром
власної держави? Нехай вона — тільки спомин...

Гудуть дзвони, гомонить хор, палає свічами
храм.

Палають і тисячі сердець великою згачкою.
А тут і тут і там і там — пусті місця.

Коби останній раз!...
Галактіон Чіпка.

Між іншими витав його в імені кружка
„Сільського Господаря“ рішник Петро Лях-
вич. Постерунок поліції у Колодівці він опісля
проти Петра Ляховича до городського суду в
Скалаті акт обвинувачення, закидаючи йому,
що в своїй промові зневажив функціонерів по-
ліції у часі, як вони виконували службові обо-
в'язки, назвавши їх „прогами“, бо висловився,
„że ma dużo na sercu do powiedzenia, lecz nie
może wszystkiego tego wypowiedzieć, bo są tu
progi, przyczem wskazał palcem na stojących po-
sterunkowych Piotra Stasiaka, Buczkę i Wolickie-
go — a zatem nazwał publicznie posterunkowych
„progam“, wobec czego znieważał ich słownie
w czasie czynności urzędowej, uderzając tem sa-
mem autorytet i powagę Korpusu Policyjnego“,
(występek z art. 132 k. k.).

В цій справі відбулися три карні розправи,
остання дня 27. жовтня. Обвинувачений запереч-
нив змістові акту обвинувачення і боронився, що
в своїй повитальній промові ужив слів „Витай
наш Дорогий Владико в низеньких порогах на-
шого рідного села, витай Архирею між люд-
ми, відданими Тобі душею й тілом і благослови
і т. д.“.

Зміст акту обвинувачення потвердили під
присягою свідки постерункові Стасяк і Бучек і
рішник Мачей Жондло.

Знову численні свідки оборони, між якими
були також селяни-поляки, потвердили під пр-
сягою в цілості оборону обвинуваченого, при-
чому визнали, що обвинувачений стояв підчас
промови з руками заложеними перед собою і ні-
яких рухів руками не робив.

Суддя дав віру свідкам оборони й обвину-
ваченого увільнив від вини і кари.

Обвинуваченого Петра Ляховича боронив
адвокат д-р Мих. Мельник.

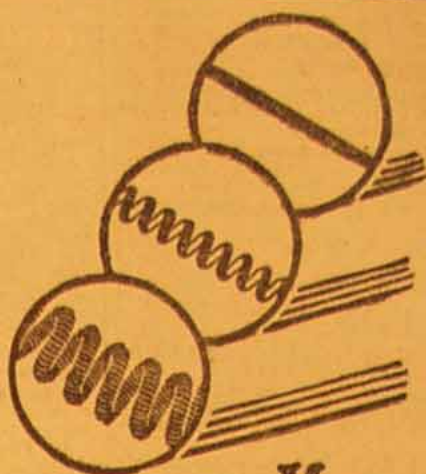
Характеристичне, що повисше карне доне-
сення постерунку в Колодівці так поділяло на
місцеву людність, що навіть численні селяни
польської народності зголосились добровільно
на свідків, щоб ствердити невинність обвину-
ваченого.

Листування Редакції.

ВП. М. Ш. Гусятин: Прошу ласкаво прислати.

Вп. І. Цурковський: Станіславів: Пам'яті відомий

збірка днів.

Часи

Змінюються...

Нові жарівки „ТУНГСРАМ Д“ дають
завдяки подвійно звиненому світиль-
ному дротикові, до 20 процент більше
світла, тому багато економічніші від
дотеперішніх жарівок. Жарівки нового
типу „ТУНГСРАМ Д“ означені світиль-
ною справністю в декалюменах, — як
теж вказують зужиття струму у ватах.
Таким родом купуючий може зорієн-
туватися на перший погляд що до
справжньої вартости пропонованої
жарівки

ЖАРІВКИ

TUNGSRAM D

з двозв'язним дротиком
оцінювані в Декалюменах.

ДИВОГЛЯДИ.

ПІЗНАВТЕ ІХ ПО ВУХАХ ТА ІНШИХ ЧАСТИ-
НАХ ТІЛА.

У Зл. Державах трапились випадки, що від-
тиски пальців деяких алочинців були до себе та-
кі подібні, що не можна було їх відрізнити. Як
відомо фотографічні знімки теж стають нероз-
ривною помилкою, головною тому, що алочинці
вміють змінити свою маску не гірше акторів.
Тимто поліція рішила на майбутнє робити знім-
ки не тільки в пальців рук, але з ніг, вух, носа,
а навіть брати зразки волосся. Може ще за я-
кийсь час треба буде робити відливи цілих лю-
дей і створити окремий музей воскових ало-
чинців.

СЛОН НА ЛІТАКУ

Із Нью Йорку до Сан-Луїс привезли літаком
слона. Пан-слон заняв 6 пасажирських місць.

СПОРТ.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Товариські змагання між цими дружинами відбу-
лись в неділю 4. н. м. на грині Чорних в год. 11.30
передполуднем. Попередять в год. 10-18 змагання Чорні
II — Україна II.

Нові книжки й журнали.

НОВА ХАТА, журнал для паскання домашньої
культури. Ч. 11. 1. листопада 1934. Зміст: Уляна Кра-
ченко: * * *. Лев Ганкевич: Жінки в Горожанському
Комітеті. Гандаз Дмитренко: Під Лисовичами. Соня Бел:
Вічні Агасери. С. Северина ЧСВЗ: Весільний фрагмент.
Василь Ткачук: Не сплонилося. М. Нижанківська: Кон-
церт Марії Соїл. Л. Б.: Із виставкової салі. Вістки з від-
стає. Л. Б.: Померла Марія Заньковецька. Дитяча яр-
марка. Нові книжки. Перегляд жіночої праці. М. Пас-
тернакова: Вправляймо з дітьми. Вікна на зimu. Наше
письмо. Ольга Лещинська: Знімали рож. Приписи. Тепле
білля. Валерія О'Коннор-Вілієвська: Ласкаві я Стариш-
ні. — Ілюстрації: Листопад. Д. Старосольська. С. Олес-
ківна. Олена Косевичева. Молодниця зі сета Настасова.
Ст. Рудакевич: Автопортрет. Свійка кооп. У. Н. М. на
дитячій ярмарці. Діточа рухливість. Марко Кошляк-
ний. Марія Заньковецька.

